

PROGRAM WEBINARU
„OPIEKA NAD ZBIORAMI CYFROWYMI: PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI DLA MUZEÓW”

ZARZĄDZANIE ZBIORAMI CYFROWYMI – TEORIA I ASPEKTY TECHNICZNE

Prowadząca: dr Monika Supruniuk

Spotkanie pierwsze, 15 listopada 2024 r.

1. **Wprowadzenie do dzieł (audio)wizualnych, takich jak film, wideo i fotografia cyfrowa, których istnienie i prezentacja zależne są od technologii analogowej i cyfrowej**
Webinar rozpoczyna się od omówienia kluczowych pojęć i strategii zachowania. W tej części zostaną poruszone zagadnienia związane z wyzwaniami, jakie stawia opieka nad zbiorami cyfrowymi. Przedstawione zostaną także konsekwencje oraz koszty wynikające z zaniedbań w tym zakresie.
2. **Dokumentacja i inwentaryzacja**
Kolejna część obejmie przegląd aktualnych standardów opieki nad zbiorami cyfrowymi. Szczególny nacisk położony zostanie na rolę dokumentacji i inwentaryzacji w zarządzaniu dziełami cyfrowymi, zarówno na etapie pozyskania, jak i w trakcie ich użytkowania. Omówione zostaną przykładowe polityki kolekcji oraz strategie zachowania na wypadek sytuacji kryzysowych.

Spotkanie drugie, 29 listopada 2024 r.

3. **Repozytoria cyfrowe i zarządzanie plikami cyfrowymi**
Istotnym elementem webinaru będzie analiza modeli repozytoriów cyfrowych, ich specyficznych wymagań oraz narzędzi, które można wykorzystać do zarządzania tymi zasobami. Przedstawione zostaną minimalne wymagania techniczne i procedury związane z automatyzacją zarządzania zbiorami.
4. **Zarządzanie dziełami pozyskanymi do zbiorów w wyniku digitalizacji i „born-digital”**
W tej części zostaną omówione procesy związane z zachowaniem obiektów muzealnych zależnych od technologii analogowej: digitalizacja, migracja, transkodowanie i kompresja. Dodatkowo poruszone zostaną kwestie związane z przygotowaniem plików do prezentacji na wystawach oraz „konserwacja” obiektów *born-digital*. Zostaną poruszone również podstawowe zagadnienia związane z zachowaniem dzieł sztuki opartych na oprogramowaniu, w tym dokumentacją sprzętu i oprogramowania oraz analiza ryzyka.

Spotkanie trzecie, 6 grudnia 2024 r.

5. **Przeciwdziałanie przestarzałości technologicznej**
Część praktyczna webinaru zakończy się omówieniem strategii związanych z zarządzaniem sprzętem technologicznym, w tym pozyskiwaniem nowych urządzeń, serwisem i konserwacją oraz sposobami radzenia sobie z problemami wynikającymi z przestarzałości technologii. Przedstawione zostaną również wytyczne dotyczące tworzenia infrastruktury dla opieki nad sztuką cyfrową, w tym minimalne wymagania oraz bardziej zaawansowane rozwiązania, takie jak specjalistyczne pracownie konserwatorskie.

ZARZĄDZANIE ZBIORAMI CYFROWYMI – ASPEKTY PRAWNE

Prowadząca: dr Paulina Gwoździewicz-Matan

Spotkanie czwarte, 13 grudnia 2024 r.

1. **Obiekty cyfrowe (obiekty *born-digital*, obiekty zdigitalizowane) i ich status prawny**

Szczególny charakter obiektów cyfrowych wymaga odmiennego podejścia, również w sferze prawnej, niż obiektów „tradycyjnych”, mających swój materialny substrat. Zasadniczo obiekty cyfrowe będą utworami w rozumieniu prawa autorskiego. Na jakich zasadach powinno się odbywać ich udostępnianie, czy muzea mogą korzystać z jakichś postaci dozwolonego użytku, jakie problemy wiążą się z występowaniem określonych dzieł w różnych edycjach – to zagadnienia poruszane w tej części webinaru.

2. **Pozyskiwanie obiektów cyfrowych do kolekcji, ich eksploatacja i udostępnianie**

Szeroko pojęte zarządzanie zbiorami cyfrowymi rozpoczyna się już na etapie pozyskiwania ich do zbiorów. Zawierane umowy to w przeważającej części umowy prawa autorskiego. Treść umów (prawa i obowiązki stron) oraz zakres udzielonych praw autorskich determinują dalsze korzystanie przez muzeum z pozyskanych cyfrowych obiektów. W trakcie tej części zostaną omówione szczegółowo najważniejsze postanowienia umowne. Umowy zawierane przez muzea na dalszych etapach (dopuszczalność ich zawierania, zakres udzielanych licencji) zależą w dużej mierze od podstawowej umowy, na podstawie której muzeum nabyło obiekt cyfrowy do zbiorów.

BIOGRAMY PRELEGENTEK:

dr Monika Supruniuk jest adiunktką na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, gdzie prowadzi zajęcia w Pracowni Konserwacji i Restauracji Fotografii oraz Sztuki Dekoracyjnej. Od wielu lat współpracuje z instytucjami kulturalnymi, takimi jak Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski oraz FilMOTEKA Narodowa – Instytut Audiowizualny. Realizowała badania w ramach grantu Narodowego Centrum Nauki, a jej osiągnięcia zostały docenione stypendiami: Młoda Polska przyznanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz stypendium dla wybitnych młodych naukowców przyznawanym przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Prowadzi liczne warsztaty i szkolenia z zakresu ochrony materiałów fotograficznych i audiowizualnych.

dr Paulina Gwoździewicz Matan - adiunkt w Instytucji Nauk Prawnych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego, kieruje zespołem badawczym „Prawo w Kulturze i Sztuce”, radca prawny. Zajmuje się prawem ochrony własności intelektualnej, prawem cywilnym oraz prawem ochrony dóbr kultury. Jest autorką kilkudziesięciu publikacji, w tym m.in. związanych z podstawami prawnymi funkcjonowania rynku sztuki, muzeów oraz prawnautorskimi aspektami działalności instytucji kultury. Prelegentka wielu konferencjach, również międzynarodowych, seminariów i szkoleń, kierowanych także do muzealników i twórców. Prowadzi bieżącą obsługę prawną instytucji kultury, w tym muzeów. Ukończyła Executive Course in Art and Law organizowany przez Uniwersytet we Florencji. Współpracuje z Narodowym Instytutem Muzeów. Jest członkiem Międzynarodowej Rady Muzeów ICOM, Polskiego Stowarzyszenia Inwentaryzatorów Muzealnych, katowickiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk - Komisji Nauk Prawnych i Ekonomicznych.